

[Socialministeren.]

naar der er Fare for Forbedringer i en eller anden Form af Sociallovgivningen herhjemme, er stillet en Række Forslag, der paa intet som helst Punkt betyder andet end Forringelser, ja, saa er der ikke noget underligt i, at Ministeren overvejer, om der egentlig er nogen som helst Grund til at søge at fremsætte 2—3 Forslag for at faa en 2—3 Gange saa lang Debat, inden de bliver standset. Men hvis jeg ser for pessimistisk paa dette, beder jeg den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti, som jo interesserer sig saa stærkt for Handelen, søge gennem Udvalgsbehandlingen at faa diskuteret en Særlov for Handelen og Kontorfaget. Jeg skal være meget villig til at være med til at diskutere den, hvis den ikke skal betyde et Tilbageskridt.

Den ærede Ordfører for Venstre spurgte mig, om der straks skulde oprettes Kontrakter for Specialarbejdere, eller om disse ogsaa skulde have en Prøvetid paa 3 Maaneder. For at jeg dog ikke skulde begynde at tro, at det kunde falde den ærede Ordfører ind at gaa ind paa mine Forslag, føjede han til, at det var egentlig kun for at vise, hvor nøje han havde læst Forslaget, det var ikke, fordi det i Virkeligheden interesserede ham, for det kunde aldrig falde ham ind at medvirke til Genneførelse af et saadant Forslag. Nu vil jeg ogsaa vise, at jeg kender Forslagets Indhold, endogsaa bedre end den ærede Ordfører, og derfor vil jeg svare og sige, at der er ikke regnet med nogen Prøvetid paa 3 Maaneder for disse Specialarbejdere.

Den ærede Ordfører for Venstre kom saa til Lovforslagets § 4 om Læretidens Varighed og gjorde Forsamlingen opmærksom paa, at det var naturligvis ikke i og for sig et Ønske fra Mestrenes Side, at Læretiden skulde vare 5 Aar; Mestrene var jo ikke Egoister, de var, som vi ogsaa hørte, yderst idealistisk indstillede Medborgere, og de ønskede paa ingen mulig Maade, at de unge Mennesker skulde være i Lære længere end nødvendigt, for de brændte af Iver efter at komme til at give dem den Svendeløn, de fortjener, saa snart der overhovedet var Mulighed derfor. Det tør jeg ikke modsige. Jeg kender ikke Haandværksmestrene i den Udstrækning, som det ærede Medlem gør. Jeg kender enkelte, som jeg ikke har Indtryk af er Idealister, men hvad betyder Kendskabet til enkelte overfor det omfattende Kendskab, som den ærede Ordfører for Venstre har! Alligevel undrer det mig, efterhaanden som de tekniske Forhold har forandret sig i

den sidste Menneskealder, og efterhaanden som flere og flere fra Arbejdernes Side, hvor der ogsaa findes enkelte idealistisk tænkende Medborgere, hævder, at Forholdene har forandret sig ganske overordentligt, at det dog ikke er muligt at røre ved de 5 Aar. Jeg siger til mig selv: der maa være noget galt der, der maa vist være en for stærk Vedhængen ved den gamle Opfattelse fra en hel Del Mestres og forskellige Fags Side, og derfor er det bedst, at Lovgivningsmagten beskæftiger sig lidt med dette Spørgsmaal om Læretidens Længde, ikke saaledes at man paa Forhaand fastsætter, at den skal være et bestemt Aaremaal, hverken i det enkelte Fag eller i det hele taget, for det kan man ikke, men saaledes, at man tager Spørgsmaalet op til en fornuftig Overvejelse, og det er altsaa det, der er gjort Forsøg paa at faa frem igennem Bestemmelserne i § 4.

Nu sagde den ærede Ordfører for Venstre dertil, at det burde altid fastsættes, efter hvad den praktiske Udvikling efterhaanden vilde fastslaa som nødvendigt, og ikke af en eller anden administrativ Myndighed. Men naar det viser sig, at den praktiske Udvikling ingen Forandringer medfører, trods meget væsentlige Forandringer i de tekniske Forhold, saa kommer det Tidspunkt, hvor Samfundsmagten siger: Hvem skal saa afgøre det? Saa kommer det Tidspunkt, hvor Regeringen siger: Vi maa have en anden Ordning paa dette Omraade. Interesserne staar her eventuelt for skarpt overfor hinanden. Vi maa ud fra et Samfundssynspunkt finde en Ordning, der er mere smidig end den nuværende, og saa er det ganske naturligt, at man henlægger den Ordning til vedkommende Minister, som har med det Omraade at gøre, dog saaledes, at man giver overordentlig forsigtige Bestemmelser. Det er jo ikke rigtigt, at det er Socialministeren, som efter dette Forslag sidder og dikterer, hvor længe de enkelte Læringer skal uddannes. Han fastsætter efter Samraad med Ministeren for Handel og Industri og efter Forhandling med vedkommende faglige Hovedorganisationer disse Regler for de forskellige Fag, og den ærede Ordfører for Venstre ved jo meget vel, at som Forholdene ligger eller hidtil har ligget i dette Land, da betyder et saadant Samraad, en saadan Forhandling med forskellige andre afgørende Myndigheder ikke nogen Art af diktatorisk Myndighed for den Minister, som til syvende og sidst affatter Bekendtgørelsen; saadan har det da aldrig været hidtil. Det er kun for at faa de fornødne sagkyndige med paa Raad